

Wegen maken = bruggen bouwen

CROW publicatie Licht en Ruimte, Openbare verlichting in de omgeving

Bij de inpassing van openbare verlichting ontbreekt vaak een integrale visie. Een gemiste kans. Goede afstemming en een brede kijk leiden tot een beter resultaat: verlichting die past bij de omgeving en bij de behoefte van de weggebruikers. Als verlichting al in de ontwerpfase wordt meegenomen kan dat zelfs leiden tot lichtbesparende alternatieven met een evenzo veilig en overzichtelijk resultaat. Dat beperkt energiekosten, CO2-uitstoot en onnodige lichtvervuiling. In de CROW publicatie 'Licht en ruimte, openbare verlichting in de omgeving' staan openbare verlichting en integraal werken daarom centraal.

Een goed voorbeeld van een integrale afweging in een vroeg stadium is het ecoduct bij Kootwijk. Toen het ontwerp hiervoor klaar was, bleek dat het natuurlijk lichtniveau onder het viaduct onvoldoende zou zijn en er kunstlicht moest komen. De adviseur tunnelverlichting van Rijkswaterstaat liet nieuwe berekeningen uitvoeren. Daaruit bleek dat als de tunnel 60 centimeter hoger en 2 meter breder gemaakt zou worden, er geen verlichting nodig zou zijn. De 60.000 euro meerkosten aan beton werden ruimschoots gecompenseerd

door de besparing op verlichting, kabels, techniek en energie. Verkeers-, stedenbouw- en verlichtingskundigen, landschapsarchitecten, projectleiders en bestuurders; ze leveren allemaal een bijdrage aan het gezamenlijk doel. Een voor de gebruikers functionele, veilige en mooie openbare ruimte. Het boek 'Licht en ruimte, openbare verlichting in de omgeving' van de NSV en CROW richt zich daarom op een brede doelgroep. Het wil nieuwsgierig maken naar de taal en de denkwijze van de verschillende disciplines en laten zien wat de meerwaarde is van integrale samenwerking.

De psychologie van het licht

De werkwijze zoals bij ecoduct Kootwijk is helaas nog zeldzaam. Meestal zijn de plannen in een vergevorderd stadium wanneer aan een verlichtingsdeskundige gevraagd wordt waar de verlichting eigenlijk moet komen. Dan rest enkel nog puntjes intekenen op een definitief ontwerp, met de verschillende OVL richtlijnen als enig ijkpunt. Een gemiste kans, want licht is meer dan techniek. Licht bepaalt mede hoe mensen hun omgeving beleven en hoe zij zich daarin gedragen. Als een weg door een woonwijk vriendelijk warm is verlicht met lage masten, zal men geneigd zijn langzamer te gaan rijden. Plaats langs dezelfde weg in een strakke rij hoge masten met een koude lichtkleur zoals langs de snelweg, en de 30 of 50 kilometerborden zullen aanzienlijk minder weinig effect hebben.

Verlichting is behalve techniek ook psychologie, zowel 's avonds als overdag. Lichtmasten bepalen mede het straatbeeld en de sfeer, in ieder landschap. Bovendien vraagt verlichting om onderhoud, beheer en energie, aspecten die allemaal in een vroeg planstadium overwogen zouden moeten worden, wanneer er

nog ruimte is voor integrale afstemming.

Inspiratieboek

Het boek 'Licht en ruimte, openbare verlichting in de omgeving' is samengesteld door vakmensen uit de verschillende disciplines. Geen regels, normen of richtlijnen; de publicatie is niet bedoeld als kennisbaken, maar als inspiratiebron met veel foto's en concrete voorbeelden, verdeeld over vier delen.

In deel 1, 'De kennismaking', worden begrippen uitgelegd en verbanden gelegd. Het tweede deel, 'Wegwijs met vlakken, lijnen en punten', vormt

het hart van het boek. Hierin worden acht verschillende casussen besproken (van drukke winkelstraat tot voetpad door park) en worden zeven thema's in beeld gebracht, waaronder armaturen, actieve markering en pleinen. In deel 3, 'Wegen maken = bruggen bouwen', wordt nader ingegaan op het proces. Het vierde deel bevat een kleurrijke bloemlezing waarin experts uit verschillende disciplines aan de hand van de nieuwste ontwikkelingen een blik werpen op de toekomst. Nieuw licht aan de horizon.

Het boek is te bestellen via www.crow.nl/shop, artikelnummer 300

(Advertentie)

avontuurlijk
spelen

speel
projecten **Goede**

Advies • Ontwerp • Realisatie | Tilburg | 013 455 1605 | www.speelprojecten.nl

Van Vliet specialist op het
gebied van buitenruimte

Cultuurtechniek • Groenvoorziening
Dakbegroening • Veilige speelplaatsen

vanVliet®

INRICHTERS VAN BUITENRUIMTE

Van Vliet Buitenruimte b.v.
Postbus 57, 3480 DB Harmelen | T (0348) 688 222
Vestiging West Energieweg 4, Harmelen
Vestiging Noord Eekhorstweg 24 - 4, Meppel
info@vanvlietbv.nl | www.vanvlietbv.nl